

Jadnora sada

Jadnora sada wobstoj z **predikata** a wót njogo pominanych dalšnych sadowych ćlonkow.

Jolic jo sada bžez subjekta, tak jo predikat pó genusu: neutrum, pó numerusu: singular, pó wósobje: 3. wósoba.

Pširownaj na pšikład:

- **Pada se.** (bžezsubjektowa sada)

Wót **predikata** pominane dalšne sadowe ćlonki mógu byś **subjekt**, objekt abo adverbialne wobstojanje.

Pširownaj na pšikład:

- **Žowćo rejujo.** (**subjekt**)
- **Wukniki cytaju** knigły. (**subjekt**, objekt)
- **Bydlim** w Chóšebuzu. (**subjekt**, adverbialne wobstojanje)

Predikat

Predikat jo jědro sady. Jolic wustupujo w saže subjekt, pótom jo wón z predikatom kongruentny pó genusu a numerusu. Predikat pak jo ze subjektom kongruentny pó wósobje.

Pširownaj na pšikład:

- **Maš jo** domoj **pšišća.** (genus: femininum, numerus: singular, wósoba: 3. wósoba)
- **Góleši stej** domoj **pšišćej.** (genus: neutrum, numerus: dual, wósoba: 3. wósoba)
- **Smy** domoj **pšišći.** (genus: maskulinum/femininum, numerus: plural, wósoba: 1. wósoba)

Subjekt

Subjekt móžo byś substantiw abo pronomen. Wón stoj zwětšego w nominatiwje.

W serbšćinje pak personalny pronomen 1. a 2. wósoby cesćej wuwóstajamy. Wón zwuraznja se južo w kóncowce predikata, na pš.: „Chóžizmy wót pónjezele do pětka do šule.“

To groni: „My chóžizmy ...“

Za subjektom pšašamy se:

- „Chto jo?“, „Co jo?“
- „Chto cyni něco?“, „Co cyni něco?“

Objekt

Objekt móžo byś substantiw abo personalny pronomen. Wón njestoj w nominatiwje. W serbšćinje stoj **objekt bžez prepozicije** w genitiwje, datiwje abo akuzatiwje – we wótwisnosći wót predikata.

Za objektom pšašamy se:

- Wuknik pšaša se **ceptaŕki**. -> Kogo/cogo pšaša se wuknik? -> objekt w genitiwje
- Syn pomaga **nanoju**. -> Komu/comu pomaga syn? -> objekt w datiwje
- Žowčo wiži **žeńsku**. -> Kogo/co wiži žowčo? -> objekt w akuzatiwje

Družiny sadow

Rozeznawamy wobtwaržece, pšašajuće abo napominańske sady.

Wobtwaržeca sada jo na pšíkład:

- Wón jo dobry wuknik.

Pšašajuća sada jo na pšíkład:

- Cytašo wy knihy? (jo/ně-pšašanje)
- Kak stary sy? (pšašanje z pronomenom)

Napominańska sada jo na pšíkład:

- Juro, stań pšosym!

W pšašajućej saže typa jo/ně-pšašanje a w napominańskej saže stoj finitna forma predikata na zachopjeńku sady.

Nalicenja

W saže daju se słowa abo słowne kupki nalicyś. Jadnotliwe žěle nalicenja wótzělijomy z komu. Jolic su nalicone žěle z konjunkcijami „a“ „,abo“ „,kaž“ zwězane, njestoj koma.

Pšírownaj na pšíkład:

- Maks jo mudry, pilny **a** kradosćiwy wuknik.
- Sofija póježo z bratšom, sotšu **a** šotu do zwěrjeńca.
- Kito rad w lichotnem casu balo kopa, z kólasom jězdzi **abo** se z pšíjašelami schadujo.
- Nan, maś **kaž** teke žiši su wšykne wjasołe.